



## Välkommen till vår möte ”Ett halländskt industriminne”

Bengt Gärdfors talar om Malcus, från början en liten firma i Halmstad som med tiden utvecklades till ett storföretag med internationell verksamhet.



Många Halmstadbor har haft anknytning till firman, vars historia äntligen utkommit i bokform. I samband med mötet finns det möjlighet att köpa boken som är del 4 i GH:s skriftserie om industrihistoria i Halmstad.

**Tisdag den 19 mars kl 18.30 i Immanuelskyrkan, Strandgatan 20  
Filmvisning**

Supé på restaurang Jarlen:  
Halldins ugnsbakade laxfilé med sauterade grönsaker och  
duchessepotatis, sallad, vin/vatten eller lättöl, kaffe och kaka.

**Pris 200 kr**

Anmälan gäller endast supén och är bindande. Sista datum för anmälan är den 12 mars.  
Ring 035- 21 40 40, måndag-fredag kl 9-12 eller e-post: [info@gamlahalmstad.se](mailto:info@gamlahalmstad.se)

## Vårutflykt 18 maj ”Kultur, kyrkor och krig i 1600-talets Skåne”

Avresa från Halmstad kl 8.00 från parkeringen utanför Halmstads Teater. Vi börjar med ett besök på Vittsjö skans där vi också fikar, medtag egen kaffekorg! Därefter får vi en guidning i 1100-talskyrkan i Vä med dess säregna romanska målningar. Kyrkan var en av de få byggnader som skonades när svenskarna år 1612 brände och plundrade den medeltida staden Vä. Lunch intar vi på det gamla Gästgiveriet i Åhus., följt av en guidad stadsvandring i staden. Efter besöket i Åhus besöker vi Kristianstad där vi får en visning av Trefaldighetskyrkan från 1600-talet. Kyrkan är en av Kristian IV:s mest framstående skapelser i det gamla Östdanmark. Vi hinner också med en kortare rundvandring i den norra delen av Kristianstad. Eftermiddagskaffe på egen bekostnad. Beräknad återkomst till Halmstad kl 19.00. I resans pris ingår bussresa, lunch och guidningar. Anmälan är bindande. Endast en resa i år.

Anmälan endast per telefon (ej e-post) 035 -21 40 40  
**Fr.o.m 22 april.** Först till kvarn. Måndag-fredag 9-14

**Pris 440 kr/person**

# Alets IK 90 år

Alets IK 1925 vid invigningen av Alevallen



1918 spelade ett gäng ynglingar från Saltsjövägen fotboll på en plats intill nuvarande Alevallen. De kallade sig Alekamraterna och den ledande i sällskapet hette Gustav Johansson från Georgsgatan. När han flyttade till Norge för att arbeta tynade verksamheten.

Men i oktober 1923 samlades Alekamraterna för att bilda en förening för fotboll och annan idrott. Namnet blev Västra Boll- & Idrottsföreningen. En skrivelse lämnades in till drätselkammaren med anhållan om att klubbens medlemmar skulle få ställa i ordning en idrottsplats på Aleslätten, nuvarande

Alevallen. Man fick tillstånd att arrendera området för tio kronor om året.

Våren 1924 började arbetet med idrottsplatsen. Klubbens medlemmar fick hjälp från olika håll: gatukontoret, Nordiska Filt, byggmästaren Alfred Arvidsson från villan Aleslätt och handlanden August Larsson på Saltsjövägen.

I juni 1925 invigdes Alevallen och Västra Boll- & Idrottsföreningen besegrade i premiären Slöinge IF med 7-1. Efter någon tid bytte föreningen namn till det mer lätthanterliga Alets IK. Idrottsplatsen sköttes med stor omtanke. Medlemmarna turades om att

klippa gräset med handgräsklippare, krita linjerna på fotbollsplanen och underhålla klubbhuset.

1939 godkände stadsfullmäktige ett förslag om att staden skulle överta Alevallen. I och med det gjordes förbättringar så att planen blev godkänd för seriematcher.

*Kerstin Wedin*

*Källa: Sven Aremar, Kors och tvärs i tid och rum. 1991. "Alevallen – ett resultat av idealitet och hårt slit".*

## Anders Aili– ny ledamot i styrelsen

När nestorn i lokalhistoriska sammanhang, förre länsantikvariern och ledamoten i föreningen Gamla Halmstads valberedning Lennart Lundborg kontaktade mig och undrade om jag var villig att gå in i styrelsen var det svårt att tacka nej.

Det är utan tvekan ett hedrande uppdrag även om jag - som så många andra Halmstadbor - inte är äkta Halmstadbo. Då ska man enligt hörsägen ha det förankrat åtminstone ett par generationer bakåt. Men kanske duger det även med en ex-norrlänning inflyttad 1958.

Som nybliven ledamot i föreningen Gamla Halmstads styrelse hoppas jag främst kunna bidra med artiklar till årsboken, som jag tycker bär på en väldigt fin tradition av lokalhistoriskt intresse. Redan 1924 kom den första utgåvan. Det betyder att vi närmar oss ett 90-

årsjubileum. Eftersom jag under många år, vi behöver inte gå in på exakt hur många, arbetat som journalist på Hallandsposten har jag självfallet skrivit



om och kommit i kontakt med mycket som rör staden vid Nissan. Därför hoppas jag kunna bidra med material

som kan bli uppskattat i årsboken.

Förutom en bakgrund som utbildad journalist har jag också studier i historia vid Lunds universitet och ett allmänt intresse för historia som väcktes redan i barn- och ungdomsåren.

Att årsboken utgör en viktig källa till information om stadens historia är oomtvistat. Det finns egentligen ingen annan som på det viset samlar och dokumenterar staden Halmstads historia.

Jag har själv utnyttjat årsboken flitigt i samband med reportage och artiklar med historisk anknytning. Därför är det viktigt att alla Halmstadbor gör sitt till för att hålla liv i såväl föreningen som årsboken.

Att föreningen Gamla Halmstad fyller sin funktion visar om inte annat medlemstalet.

Nu är politikerna i farten igen, denna gången är det Halmstads kyrkliga samfällighet som vill riva prästgården. Det är en byggnad i högsta bevarandeklass som har många år på nacken, den invigdes i oktober 1846. I detta fallet har jag stor tilltro till Kulturmiljö Halland och litat på att de sköter sitt jobb och ser till att byggnaden bevaras. Svenska kyrkan har ett tungt ansvar på sina axlar när det gäller bevarande. I deras ägo finns de flesta svenska kyrkorna och en hel del andra bevarandevärda byggnader. Detta är en viktig del av det svenska kulturarvet och det är oroväckande att man har så liten förståelse för bevarandefrågorna.

Jag har sett att vår systerförening Gamla Laholm har ägnat sin årsbok åt

kartor över Laholm. Kartor är alltid spännande att titta på och i Halmstad har vi i flera år haft denna möjlighet på Gamla Halmstads hemsida, där det finns kartor publicerade under rubriken Halmstads historia. Men också genom CD-skivan Halmstad 100 som togs fram till Halmstads 700-årsjubileum.



Ordföranden har ordet

På den CD:n finns bland annat 20 kartor över olika delar av Halmstad från tiden 1890-1920. Det är en CD som tyvärr har fått alldeles för lite uppmärksamhet. Det finns mycket spän-

nande att utforska på den. Den finns fortfarande till försäljning hos oss, så än finns möjlighet att köpa den.

På våren tror nog många att det inte händer så mycket i Gamla Halmstad, men det är inte korrekt. Det är nu full fart med arbetet på årsboken för 2013, skribenter skall letas upp, artiklar skall skrivas, bilder skall hittas.

Är det någon som har idéer på artiklar eller som vill skriva något, så är det nu det är dags att kontakta redaktionskommittén om artikeln skall komma med i nästa årsbok.

Vi är alltid intresserade av nya skribenter.

*Sven Johansson*

## Gamla Halmstad 90 år

Den 1 oktober 1923 stiftades Föreningen Gamla Halmstad av borgmästare Georg Bissmark, bankassör Axel Lagergren och tullöverkontrollör John H. Pettersson. Enligt stadgarna skulle föreningen ”i original, bild och ord bevara minnen från gångna skeden i stadens liv”. Till en början krävdes att medlemmarna skulle vara ”riktiga” Halmstadbor som upplevt barndom och ungdom i staden. Tanken var att de skulle bidra med minnen som kunde publiceras i årsboken, vars första volym utkom 1924.

Bissmark vände sig i första hand till fyra erkända skribenter för att få bidrag

till årsboken: redaktören Ludvig Danström, rådmannen Axel Westman samt författarna Klara Johanson och Fredrik Vetterlund.

Medlemsvärvningen gick till en början trögt – första årsboken trycktes i 300 exemplar men gick ut till endast 181 medlemmar. Det var också svårt att få skribenter till årsboken och Bissmark klagar gång på gång över denna bristande medverkan. Ett tredje bekymmer var ekonomin.

Bedömningen av årsboksbidragen var till en början sträng. Bissmark skötte själv redigeringen men släppte efter hand på kraven: ”texterna erbjuder

mycket av intresse för oss, som icke anser något för obetydligt eller värdeöst, som rör vår gamla stads äldre skeden”. Så småningom flyttades också gränsen för ”äldre skeden” framåt i tiden i takt med att nya generationer kom in i föreningen.

Idag har föreningen 2 675 medlemmar och god ekonomi. Inte heller är det några problem med att få in bidrag till årsboken, som på senare år moderniserats och berikats med ett högklassigt bildmaterial.

*Kerstin Wedin*

*Källa: GHÅ 1973, s. 5-16*



Gamla Halmstads första årsmöte hölls på Hotell Svea.



Borgmästare Georg Bissmark tog initiativet till att bilda Föreningen Gamla Halmstad.

# Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Ahlgren, Carina, Halmstad  
Anderson, Marianne, Halmstad  
Andersson Jönne, Jarl, Halmstad  
Andersson, Gunnel, Halmstad  
Andersson, Kenth, Halmstad  
Andersson, Åke, Halmstad  
Arwidmark, Bo, Åled  
Baudlot, Christian, Halmstad  
Bell, Tom, Halmstad  
Bengtsson, Lars-Göran, Halmstad  
Bengtsson, Sven, Halmstad  
Björk, Billy, Halmstad  
Blidö, Britt-Marie, Halmstad  
Carlsson, Håkan, Halmstad  
Christenson, Sven-Erik, Lund  
Ek, Annelie, Halmstad  
Elmgren, Ingela, Halmstad  
Elofson, Lennart, Halmstad  
Engerfalk, Gun-Britt, Gullbrandstorp  
Eriksson, Christer, Halmstad  
Eriksson, Josefine, Halmstad  
Fischer, Karl G, Halmstad  
Forsgren, Jerker, Halmstad  
Hagström, Olle, Halmstad  
Hedenberg, Carl, Halmstad  
Hoel, Pehr, Halmstad  
Håkansson, Inga, Halmstad  
Johanson, Lennart, Skoghall

Johansson, Bo, Halmstad  
Johansson, Kerstin, Åled  
Johansson, Kjell, Halmstad  
Johansson, Mats, Halmstad  
Johansson, Mats, Halmstad  
Johansson, Sven, Halmstad  
Johansson, Tommie, Halmstad  
Johansson, Ylva, Halmstad  
Jonsson, Catharina, Halmstad  
Jonsson, Sune, Halmstad  
Jönne, Anders, Halmstad  
Jönne, Henrik, Gullbrandstorp  
Karlsson, Bert-Erik, Halmstad  
Karlsson, Gunilla, Halmstad  
Karlsson, Jan-Olof, Halmstad  
Karlsson, Kristin, Halmstad  
Koch, Magnus, Haverdal  
Koch, Per-Göran, Åled  
Koch, Roland, Haverdal  
Laid, Christina, Genevad  
Larsson, Gert Arne, Halmstad  
Ljungdahl, Evert, Oskarström  
Lövgren, Helene, Halmstad  
Malmberg, Sven, Halmstad  
Mc Nab, Marianne, Halmstad  
Milén, Birgitta, Halmstad  
Nilsson, Gun, Lidhult  
Nilsson, Gunnel, Halmstad

Nilsson, Ingvar, Halmstad  
Nilsson, Jack, Halmstad  
Nilsson, Joakim, Halmstad  
Olofsson, Görgen, Halmstad  
Olsen, Robert, Halmstad  
Ortheden, Erik, Halmstad  
Petersson, Yvonne, Halmstad  
Petersson, Åsa-Maria, Halmstad  
Plenell, Mona, Halmstad  
Rosén-Eriksson, Kersti, Halmstad  
Sandqvist, Bengt, Halmstad  
Silfverberg, Eva, Halmstad  
Siming, Inga-Lill, Halmstad  
Skantz, Jörgen, Alvesta  
Skoog, Carl-Gunnar, Halmstad  
Strandberg, Peter, Halmstad  
Svensson, Bo, Halmstad  
Thulin, Björn, Stockholm  
Trygg, Eva, Falkenberg  
Ullman, Ingrid, Stockholm  
Wendt, Gerhard, Halmstad  
Westerberg, Krinstina, Sävedalen  
Wickström, Jan-Eric, Halmstad  
Widstam, Pernilla, Halmstad  
Volden, Carin, Halmstad

## Stödjande medlemmar:

Johansson, Sibert, Halmstad

## April, april din dumma sill

Seden att narra april kan i Sverige beläggas till 1600-talets mitt. Den har ett oklart ursprung men förekommer i flera andra länder och hör ihop med olika upptåg vid vårens ankomst.

Första gången aprilskämt förekom i Hallandsposten var 1917. För idén svarade redaktionssekreterare Ernst Gullberg.

Tidningen tillkännagav den 1 april detta år en otrolig historia med rubriken "Oerhörd kommunalskandal i Halmstad". Brandstyrelsen hade fått avslag på sin anhållan att få byta ut hästar och brandvagnar mot de nymodiga brandbilarna. I tidningen stod nu att brandchefen och brandstyrelsens ordförande bestämt att låta flytta brandtornet en bit ut på Lilla Torg för att bereda plats för de brandbilar som man hoppades få i framtiden.

De hade engagerat en dansk-amerikansk ingenjör som lyckats flytta skyskrapor i USA. För att ingenting skulle uppstå i förväg sades chefen för stadens elektricitetsverk ha låtit släcka ljuset vid Lilla Torg. Men enligt HP hade flytten misslyckats, tornets tak hade störtat in och väggarna fått bulor.

Skandalen var fullständig, ansåg tidningen, som bifogade bild på ett lutande torn, dock inte brandstationens.

För säkerhets skull avslutades artikeln med April! April!

*Kerstin Wedin*

*Källa: Sven Aremar, Ur folkmun och arkiv.2002. "April, april din dumma sill".*

### Facebook

Om du är med på Facebook ber vi dig gå in och gilla Gamla Halmstads sida.

### Hemsidan

Titta gärna på [www.gamlahalmstad.se](http://www.gamlahalmstad.se)

### Stödjande medlemskap

Anhörig till medlem kan bli stödmedlem. Sätt in 50 kr på bg 308-5081 eller pg 26 42 00-7.

Årsbok och Halmstad Bud erhålls genom den anhörige.



HalmstadBudet är ett informationsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar.  
© Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare. Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad.  
Layout: Christel Ek.

Tryck: Fototryck, Halmstad 2013.  
FGH, Fredsgatan 5, 302 46 Hstd. Tel: 035-21 40 40.  
Hemsida: [www.gamlahalmstad.se](http://www.gamlahalmstad.se)  
E-post: [info@gamlahalmstad.se](mailto:info@gamlahalmstad.se)  
Kansliet är öppet månd-fredag 9-14